

СОВЕТ МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ
«ЛЕНИНОГОРСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН»

Кутузова ул., дом1, город
Лениногорск, 423250

«ЛЕНИНОГОРСК МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ» МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ

Кутузов урамы, 1нче йорт,
Лениногорск шәһәре, 423250

РЕШЕНИЕ

21 август 2019 ел

КАРАР

№45

Лениногорск муниципаль районы торак йорт биналарында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау турында

Мемориаль такталарны проектлау, эзерләү һәм урнаштыру, тарихтагы күренекле вакыйгаларны мәңгеләштерү, шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм Лениногорск муниципаль районы тарихында эшчәнлекләре белән озак вакытлы файда китергән шәхесләргә мәңгеләштерү карарларын кабул итү критерийларын билгеләү максатларында, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2002 елның 1 апрелдәге 163 номерлы "Татарстан Республикасы мемориаль такталарын билгеләү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау" карарына таянып, Лениногорск район Советы **КАРАР ЧЫГАРДЫ:**

1. Лениногорск муниципаль районы торак йорт биналарында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турындагы Нигезләмәне расларга.

2. Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитетына комиссия турында Нигезләмә һәм аның составын эшләргә һәм расларга.

3. Жирле үзидарә органнарына әлеге карар белән расланган Лениногорск муниципаль районында мемориаль такта урнаштыру тәртибе турындагы нигезләмәгә таянып эш итәргә тәкъдим итәргә.

4. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы уставында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Лениногорск район Советының социаль сораулар буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

Совет Рәисе,

Лениногорск муниципаль район
Башлығы

Р.Г. Хөсәенов

Лениногорск муниципаль районы Советының 2019 елның 21 августындагы 45
номерлы карарына 1 нче кушымта

**Лениногорск муниципаль районы торак йорт биналарында мемориаль
такта урнаштыру тәртибе турындагы Нигезләмә**

I. Гомуми нигезлэмэләр

1.1. Мемориаль такта - фән һәм техника, мәдәният, сәнгать һәм мәгариф үсешенә, сәламәтлек, тормыш һәм гражданнарның хокукларын саклауга, Ватан алдындагы батырлыклары һәм башка казанышлары өчен, Лениногорск муниципаль районы, Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе тормышында истәлекле тарихи вакыйгалар һәм даталар өчен зур өлеш керткән күренекле шәхесләр истәлеген мәңгеләштерү өчен билгеләнгән монументаль сәнгать формаларының берсе.

Биналарга, корылмаларга яки биналарга куела торган һәм әлеге Нигезлэмәдә билгеләнгән вакыйгаларны һәм даталарны мәңгеләштерү белән бәйле булмаган башка мәгълүмати билгеләр (такталар) мемориаль такта булып саналмый.

1.2. Мемориаль такталар бина фасадларына кайчакта мөһим тарихи вакыйгалар булган, күренекле шәхесләр яшәгән яки эшләгән истәлекле урыннарда, шулай ук урам исемнәре аталган очракларда урнаштырыла.

1.3. Бинадагы мемориаль такта бина милек, хужалык алып бару яки оператив идарә итү хокукындагы юридик яки физик зат ризалыгы белән урнаштырылырга мөмкин.

1.4. Мемориаль такта тексты Татарстан Республикасының дәүләт телләрендә - татар һәм рус телләрендә баян ителергә тиеш.

1.5. Мемориаль такта урнаштыру белән Россия Федерациясе гражданны, шулай ук башка дәүләтләр гражданны истәлеге мәңгеләштерелергә мөмкин.

1.6. Мемориаль такта урнаштыру Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге тәкъдим иткән материаллар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.7. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты мемориаль такталарны проектлау, эзерләү һәм билгеләү буенча эшләрнең заказчысы булып тора.

1.8. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитетының мемориаль такта урнаштыру турында карары Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында һәм Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

II. Гражданныр һәм вакыйгалар истәлеген мәңгеләштерү өчен нигез

2.1. Мемориаль такта урнаштыру турында карар кабул итү өчен нигез булып тора:

Лениногорск муниципаль районы, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы тарихында әһәмияте зур булган вакыйгалар;

дәүләт, ижтимагый, сәяси, хәрби, житештерү эшчәнлегендә, фән, техника, әдәбият, сәнгать, мәдәният, спорт өлкәсендә танылган казанышлар булу, шулай

ук Лениногорск муниципаль районына, Татарстан Республикасына һәм Россия Федерациясенә файда китергән билгеле бер эшчәнлек өлкәсенә аерым өлеш керткән шәхеснең шәхси өлеше .

2.2. Мемориаль такта гражданнар хөрмәтенә куелырга мөмкин:

эшчәнлекнең төрле тармакларын үстерүгә зур өлеш керткән һәм дәүләт бүләкләре булган;

Лениногорск муниципаль районы, Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясә иминлеге өчен гамәлләр кылган кешеләр.

III. Мемориаль такта кую тәртибе

3.1. Тарихи яки мәдәни әһәмияткә ия булган вакыйганың яки аның исемен мәңгеләштерергә тәкъдим ителгән затның тарихи яки мәдәни әһәмиятен объектив бәяләү максатларында мемориаль такта куелырга мөмкин:

исеме мәңгеләштерелүче кеше үлгәннән соң 1 елдан соң;

истәлекле вакыйгадан соң 5 ел үткәннән соң

3.2. Советлар Союзы һәм Россия Федерациясә Геройларына, Дан орденының тулы кавалерларына мемориаль такталар соңгы елларда яшәгән йортта яки пенсиягә чыгар алдыннан (отставкага) хезмәт иткән яки хезмәт иткән оешма бинасында урнаштырыла.

IV. Мемориаль тактаның тышкы кыяфәтенә таләпләр

4.1. Мемориаль такталар озак саклана торган материалдан әзерләнгән (мрамор, гранит, чугун, бронза һәм ббашкалар).

4.2. Мемориаль такта тексты лаконич формада язылган булырга һәм мемориаль тактага багышланган затның казанышлары, вакыйгалары, казанышлары яки тормыш чоры (эшчәнлеге) турындагы белешмәләрдән торырга тиеш.

4.3. Мемориаль такта текстында аның хөрмәтенә куелучы затның фамилиясә, исеме, атасының исеме (булса) күрсәтелергә тиеш.

4.4. Мемориаль такталар композициясенә, тексттан тыш, портрет сурәтләре, декоратив элементлар да кертелергә мөмкин.

V. Мемориаль такта кую турындагы үтенечнамәне рәсмиләштерү тәртибе

5.1. Мемориаль такта урнаштыру (алга таба - инициатор) инициаторлары булып, дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, милек формасына бәйсез рәвештә, оешмалар, шулай ук 10 кешедән ким булмаган гражданнар төркеме тора ала.

5.2. Мемориаль такта кую өчен инициатор мәдәният идарәсенә түбәндәге документларны тапшыра:

мемориаль такта урнаштыру кирәклеген раслаучы гариза (үтенечнамә);

рәсми документлар нигезендә тулы биографик яки тарихи белешмә;

исеме мәңгеләштерелә торган вакыйганың яки аның казанышлары хаклыгын раслаучы архив һәм башка документларның күчермәләре;

Тел, әдәбият һәм сәнгать институты белгечләре тарафыннан расланган тиешле телләрдә мемориаль такта тексты проекты.

мемориаль такта эскизы;

мемориаль такта урнаштыру урыны турында мәгълүмат (мемориаль такта куелачак урынны күрсәтеп, бина фотографияләре, интерьерлары күрсәтелгән));

әлеге бинада яшәү чоры күрсәтелгән, истәлеге мәңгеләштерелә торган затның торак-эксплуатация предприятиеләреннән документлар;

кулланучының яки йорт (бина) милекчесенә мемориаль такта куюга ризалыгы;

мемориаль такта һәм аны финанслау чыганаclarы турында белешмәләр проектлау, әзерләү һәм урнаштыруга чыгымнарның гомуми сметасы;

мемориаль тактаны проектлаштыру, әзерләү, тантаналы ачу чараларын түләү, урнаштыру һәм тәэмин итү йөкләмәсе белән инициаторның гарантия хаты;

шәһәр, авыл жирлегендә мемориаль такта урнаштырылган очракта, жирлекнең вәкилләклә органы һәм әлеге жирлек урнашкан муниципаль район башлыгы белән килешү;

5.3. Әлеге Нигезләмәнең 5.2 пункты нигезендә тәкъдим ителгән документлар Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы мемориаль такталар буенча комиссия (алга таба - Комиссия) тарафыннан карала.

5.4. Комиссия турында нигезләмә һәм аның составы Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан раслана. Комиссия составы «Лениногорск муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Башкарма комитетының Мәдәният идарәсе МКУ тарафыннан формалаштырыла.

Комиссия составына Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты, Лениногорск район Советының социаль мәсьәләләр буенча даими комиссиясе (килешү буенча), Лениногорск муниципаль районының «Мәдәният идарәсе» МКУ вәкилләре, авыл, шәһәр жирлеге башлыгы (килешү буенча) кертелә. Кирәк булган очракта, комиссия үз эшенә төрле оешма һәм ведомство белгечләрен жәлеп итә ала.

5.5. Комиссия кергән документларны карый һәм документлар кергән көннән бер ай эчендә мемориаль такта урнаштыру мөмкинлеге турында карар кабул итә.

5.6. Комиссия тарафыннан Лениногорск муниципаль районы "Мәдәният идарәсе» МКУ мемориаль тактасын кую турында уңай карар кабул ителгән очракта, бер ай эчендә шундый карар кабул ителгән көннән соң, Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитетына тиешле карар проекты тәкъдим ителә.

Проектка кушымта итеп бирелә:

комиссия утырышы беркетмәсеннән беркетмә яки өземтә;

мемориаль такта куелырга тәкъдим ителгән вакыйга яки зат;

мемориаль такта урнаштыру урыны турында мәгълүмат;

мемориаль тактаны проектлау, әзерләү һәм урнаштыру эшләрен финанслау чыганаclarы турында белешмәләр;

мемориаль такта урнаштыру авыл, шәһәр жирлекләре башлыгының килештерүе буенча хәл ителә.

Комиссия тискәре карар кабул иткән очракта, инициаторга бу хакта мондый карар кабул ителгән көннән соң 15 көн эчендә хәбәр ителә.

VI. Мемориаль такталарны кую, тоту һәм исәпкә алу тәртибе

6.1. Мемориаль такта урнаштыру күләме һәм урыны комиссия утырышында карала һәм килештерелә. Мемориаль такта урнаштыру биналар, корылмалар һәм инженерлык челтәрләре конструкцияләренә зыян китермәскә тиеш.

6.2. Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан мемориаль такта кую турында карар кабул ителгәннән соң, аны эзерләү һәм урнаштыру буенча чаралар гамәлгә ашырыла.

6.3. Кирәк булган очракта (бина, корылманың фасады канәгатьләнерлек хәлдә түгел) мемориаль такта ачу тантанасына кадәр инициатор бина, корылма фасадын ремонтлый.

6.4. Торак һәм торак булмаган йортлар биналарында (күпфатирлы торак йортлардан тыш) урнаштырылган мемориаль такталар милекче (кулланучы) балансына инициатор тарафыннан тапшырыла яисә аларны урнаштырган оешма балансына кабул ителә.

Күп фатирлы торак йортлар биналарында урнаштырылган мемориаль такталар инициаторлар тарафыннан территориясендә күрсәтелгән күпфатирлы торак йортлар булган авыл, шәһәр жирлекләре башкарма комитеты балансына тапшырыла яисә аларны урнаштырган оешма балансына кабул ителә.

6.5. Балансында мемориаль такталар булган оешмалар аларны саклау һәм агымдагы тоту буенча чаралар күрә.

6.6. Мемориаль такталарны исәпкә алу һәм аларның торышын контрольдә тоту мөһим тарихи вакыйгалар булган, танылган шәхесләр яшәгән яки эшлэгән биналар, корылмалар һәм истәлекле урыннар булган авыл, шәһәр жирлекләре башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.7. Мемориаль такта алу турында карар Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә (аны реставрацияләү яисә такта урнаштырылган бинада ремонт-реставрация эшләре үткәрелгән очраклардан тыш).

VII. Мемориаль такталарны проектлау, эзерләү һәм кую чыгымнарын финанслау

7.1. Мемориаль такталарны проектлау, эзерләү һәм урнаштыру буенча чыгымнарны үтенеч белән чыгыш ясаган як финансый.

7.2. Муниципаль сатып алулар Лениногорск муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан, ижтимагый әһәмияткә ия булган монументаль сәнгать өлкәсендәге ижади проектларның югары сәнгать дәрәжәсен тәэмин итү максатларында гамәлгә ашырыла һәм тулысынча яки өлешчә жирле бюджет хисабына финанслана.

VIII. Мемориаль такталарны саклау һәм куллану кагыйдэләрен бозган өчен жаваплылык

8.1. Мемориаль такталарның сакланышын тәэмин итү кагыйдэләрен үтәмәүдә гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

8.2. Куелган мемориаль тактага зыян китергән затлар аны элеккеге халәттә торгызырга, ә мөмкин булмаганда-гамәлдәге законнар нигезендә зыянны капларга тиеш.